

אלא הכא במאי עסקינן: בשדה שיצאה לכהנים ביובל, ומשגגיעה ליד כהן הרי היא לו "שדה אחוזה", שנאמר: "לכהן תהיה אחוזתו", והקדישה כהן אחר היובל, ואתו בעלים הראשונים למופרקה כשאר אדם, פלקא דעתך אמינא אם לא רבוי "עוד", שלא תפרוק כלל, ואפילו שתהא לפניו כשדה מקנה, שכיון שלא גאלה בהקדש ראשון שלו לא יפדנה כלל! תלמוד לומר: "לא יגאל עוד" ביובל שני, ללמד: לכמות שהיתה שדה אחוזה — שאין יוצאת לכהנים מבעליה — אינה נגאלת, אבל נגאלת אפילו לבעלים הראשונים שתהא לפניו כשדה מקנה ותצא לכהנים.

ומסייעינן הך פירושא: והתניא: כתוב, בפרשת שדה מקנה שנקנית מבעל האחוזה, והקדישה הקונה וגאלה אחר מיד ההקדש "בשנת היובל ישוב השדה לאשר קנהו מאתו", יכול כוונת הכתוב שיחזור לגזבר שלקחו ממנו בפדיון שנתן להקדש? תלמוד לומר: "לאשר לו אחוזת הארץ" הוא בעל האחוזה שמכרו למקדיש.

יאמר הכתוב "לאשר לו אחוזת הארץ" ודי בכך, מה תלמוד לומר לאשר קנהו מאתו? ללמד: שדה אחוזה שיצאת לכהנים ביובל, ומכרה כהן שקיבלה מן ההקדש, והקדישה

ביובל ראשון לכהנים⁽³⁶⁾ נפקא⁽³⁷⁾ [ולפרש, שמדברת הבריייתא גם לפי רבי שמעון ורבי יהודה, והכוונה על גאולה מהכהנים, זה אי אפשר, שאין לשון "גאולה" שייך מכהנים, אלא לשון "קייחה" — תוס' הרא"ש בשיטמ"ק]?! אלא לאו: רבי אליעזר הוא שדורש כך, שלדעתו ביובל שני עדיין ביד הקדש היא.

והשתא מבארין טעמא: שמע מינה שעיקר טעמא דרבי אליעזר שסובר שאינה יוצאת לכהנים אם לא נגאלה, מהכא הוא נלמד, שיתרה התורה תיבת "עוד", שהרי אי אפשר לפרשה אלא כשיטת רבי אליעזר, שביובל שני עדיין ביד הקדש היא, ולא יצאה לכהנים.

ודחינן הך טעמא: ותסברא, שכך הוא פירוש הבריייתא כמו שפירשנו?! והרי אם כן רבי יהודה ורבי שמעון הסוברים שיוצאת מההקדש ביובל ראשון לכהנים, ואינם יכולים לפרש את יתור ה"עוד" כמו שפירשנו, האי "עוד" מאי דרשי ביה?! ובעל כרחנו צריך לפרש את כוונת הבריייתא באופן שיתפרש גם לפי רבי יהודה ורבי שמעון, וממילא אין מקור לשיטת רבי אליעזר.

והשתא מפרשינן פירוש אחרינא בבריייתא:

37. העולת שלמה מסתפק כשהכהנים לא רוצים לפדות אותה מהקדש אם אפשר לתת לאחרים לפדות.

והוכיח שלא נותנים לאחרים לפדות מהגמרא כאן שמקשה לרבי יהודה הרי לכהנים נפקא, והלא אפשר לומר שלא רצו הכהנים לפדות, ומזה שלא תירצה הגמרא כך מוכח שלאחרים לא נותנים לפדות וזו זכות של הכהנים.

36. הקשה הרא"ש שהרי אפשר לומר שמדובר ביובל שני ויצאה לכהנים וקנה אותה המקדיש מהכהנים? ותירץ הרא"ש שלשון גאולה שייך רק ממקום שאינה מוחלטת לו. אך אם מדובר כשכבר יצאה השדה לכהנים הרי היא מוחלטת להם והיה צריך לומר לשון נקחת ולא לשון גאולה.